

Klimatrusselen og behovet for sosialt rettferdige klimatiltak.

1,5 graders-rapporten fra FNs klimapanel sier at det må gjennomføres en omstilling uten sidestykke i historien på svært kort tid, om ikke dagens barn og unge skal oppleve dramatiske klimaendringer i sin egen levetid.

Vi har nå så dårlig tid, at det er lite sannsynlig at vi kan unngå mer enn 2 graders global oppvarming og de farlige klimaendringene som følger med. Men før den tid, vil trolig voldsomme værhendelser og kollaps i oljemarkedet ramme mange arbeidsplasser. For arbeidsfolk er det avgjørende at omstillingen ikke kommer som følge av en plutselig kollaps i eksisterende næringer. Derfor trenger vi en plan for utfasing av petroleumsindustrien i løpet av maksimalt et par tiår, og for å bygge opp nye, bærekraftige næringer basert på nullutslipp, til erstatning for dagens sårbare oljeavhengige arbeidsplasser.

Karbonfangst og lagring vil bli viktig for punktutslipp fra sementproduksjon og lignende, men kan ellers ikke utgjøre noen vesentlig del av en strategi mot klimatrusselen. Vi trenger derimot en klimapolitikk som tar skikkelig tak i hovedutfordringen: å redusere bruken av fossile brennstoffer. I dag er det ikke lenger til å unngå at nødvendige klimatiltak vil ramme noen. Men, som *de gule vestene* i Frankrike har demonstrert, er det avgjørende at klimatiltak, og spesielt avgifter, utformes på en synlig, sosialt rettferdig måte.

Dersom fornybar energi skal erstatte fossil, og ikke komme i tillegg, er det nødvendig å heve prisen på fossile brennstoffer til et effektivt nivå. Men dette har hittil vist seg politisk umulig fordi det vil ramme folk flest, og spesielt folk med dårlig råd og folk på bygda. Bergen SV mener derfor at et grunnleggende grep i klimapolitikken må være at en forutsigbart stigende avgift på alt fossilt kompenseres tilbake til folket direkte på konto på en sosialt og geografisk rettferdig måte. Bare slik kan en sørge for at de breie lag av folket kommer positivt ut, og vil stille seg bak økende bensinpriser. Nøyaktig hvilken fordelingsmodell som er den beste må utredes nærmere.

Det er også viktig at Norge bidrar til at vi får en global pris på karbon. Norge må arbeide internasjonalt for et prinsipp om at alle fossile brennstoffer må avgiftbelegges nasjonalt, om det så bare er med et symbolsk beløp, men som stiger år for år. Også internasjonal transport må avgiftbelegges, og inntektene bør gå til klimaomstilling i det globale sør.

Dersom vi i Norge klarer å innføre en effektiv stigende avgift på blant annet bensin, som blir godtatt og støttet av folk flest, kan det være et banebrytende eksempel som andre land kan følge - også land der folk ikke har tillit til politikerne.